Metsäteollisuus

HE 160/2025 VP

Metsäteollisuus ry:n lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi jätelain, ympäristönsuojelulain, hallinto-oikeuslain ja tuomioistuinlain muuttamisesta (ns. UTU-laki)

Eduskunnan Ympäristövaliokunta

Aaron Vuola, kiertotalous- ja ympäristöpäällikkö, Metsäteollisuus ry

27.11.2025

Yleisesti uudesta menettelystä:

- **UTU-laki tulee Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan nopeuttamaan ja sujuvoittamaan sivuvirtojen ja uusien materiaalien tuotteistamista ja hyötykäyttöä.**
- Metsäteollisuus suhtautuu myönteistesi niin sanottuihin UTU-lakimuutoksiin, joilla pyritään suoraviivaistamaan ja yhtenäistämään sivutuotteiksi luokittelun ja ei enää jätettä (EEJ) määrittelyn prosessia.
- Metsäteollisuus kannattaa lisäksi ehdotusta, että aineen tai esineen luokittelua koskevan asian voisi edelleen ratkaista myös osana ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa tai yleistä ilmoitusmenettelyä, jos luokitteluasia tulee vireille toiminnan ympäristölupahakemuksen tai ilmoituksen yhteydessä.

Metsäteollisuus

© Metsäteollisuus ry

Sivuvirtojen hyötykäyttöä sujuvoittavia ehdotuksia: poimintoja lakiesityksestä 1/2

- **Luokittelupäätös:** Uudessa menettelystä toiminnanharjoittaja voisi hakemuksesta saada päätöksen sekä aineen tai esineen sivutuotteeksi luokittelusta, että jätteeksi luokittelun päättymisestä.
- **Keskittäminen:** Luokittelupäätöksen tekisi vuoden 2026 alusta lukien toimintansa aloittava Lupa- ja valvontavirasto, jonne ympäristöasioiden lupien käsittely ja valvonta keskitetään osana niin sanottua yhden luukun lainsäädäntöhanketta.
- **Yhdenmukaisuus:** Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen olisi ympäristölupahakemusta tai ilmoitusta käsitellessään pyydettävä luokitteluasiaan Lupa- ja valvontaviraston lausunto -> Näin pyrittäisiin varmistamaan aineen tai esineen sivutuotteeksi luokittelua ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevan ratkaisutoiminnan yhdenmukaisuus.
- **Sama luokittelupäätös eri laitoksille:** Luokittelupäätös olisi materiaalikohtainen ja hakijakohtainen, mutta ei välttämättä laitoskohtainen. Jos esimerkiksi hakijalla on useampia laitoksia, joissa samanlaisessa prosessissa ja samoista aineista ja esineistä valmistuu samaa uusiomateriaalia tai -tuotetta samaan käyttötarkoitukseen, sama luokittelupäätös voisi koskea kaikkia laitoksia.

Metsäteollisuus

© Metsäteollisuus ry

Sivuvirtojen hyötykäyttöä sujuvoittavia ehdotuksia: poimintoja lakiesityksestä 2/2

- **Kuulemis- ja valitusoikeudet:** Ehdotuksessa kuulemis- ja valitusoikeudet ovat rajatumpia
- **Tavoitteellinen aikaraja:** Päätös olisi pyrittävä tekemään kolmessa kuukaudessa siitä, kun hakemus on tullut vireille ja sisältää riittävät tiedot sen käsittelemiseksi. Vaikka luokittelupäätöksen tekemiselle ehdotettu 3 kuukauden aikarajaa on ohjeellinen, tulee se todennäköisesti nopeuttamaan käsittelyä, kunhan Lupa- ja valvontaviraston resurssien riittävyydestä pidetään samanaikaisesti huolta.
- **Siirtymäsääntely:** Esityksessä ei velvoiteta uusimaan voimassa olevan lain nojalla ympäristöluvassa tehtyjä päätöksiä uudessa menettelyssä, vaan ne pysyvät voimassa myös ehdotetun uuden menettelyn tultua voimaan.
- **Uusiomaarekisteri:** Ehdotuksen mukaan Lupa- ja valvontaviraston luokittelupäätökset ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristöluvan tai ilmoituksen yhteydessä antamat päätökset luokitteluasiassa tallennettaisiin perustettavan uusiomateriaalirekisteriin ja päätökset olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa julkisesta tietopalvelusta. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan luokittelupäätösten kerääminen yhteiseen tietokantaan edesauttaa tulevaisuudessa sekä päätösten hakemista toiminnanharjoittajan kannalta, että päätösten tekemistä viranomaisen kannalta.

Metsäteollisuus

© Metsäteollisuus ry

Metsäteollisuus

© Metsäteollisuus ry